

**SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” stacionārs „Tuberkulozes un plaušu slimību centrs”
Mikobakterioloģijas nodaļa**

Izmeklējamā materiāla noņemšana, uzglabāšana un transportēšana tuberkulozes diagnostikai

Atkāpe no transportēšanas un uzglabāšanas režīma var ietekmēt izmeklējuma rezultātus.

Parauga stobram jābūt marķētam - vārds, uzvārds, parauga izcelsme un datums!!!

Izmeklējamais materiāls	Materiāla savākšana veids	Trauki, barotnes	Daudzums	Transportēšanas laiks no materiāla noņemšanas brīža	Uzglabāšana, ja nevar uzreiz nogādāt laboratorijā
Krēpas	Pacients izskalo muti un atklepo 3–5 krēpu porcijas	Sterils stobriņš/trauks	3–5 ml	1–2 stundas	Ledusskapī +2–8 °C 1–3 dienas
Inducētas krēpas	Inhalē sterila hipertona sāls šķīduma (3–5%) aerosolu, izmantojot miglotāju inhalācijām ultraskaņas vai sprauslas miglotāju. Pirms inducēto krēpu savākšanas ieteicama bronhodilatatoru inhalācija.	Sterils stobriņš	3–5 ml	1–2 stundas	Ledusskapī +2–8 °C 1–2 dienas
Bronhu skalojums	Procedūru izdara ārsts bronhoskopijas laikā (ievada 5–10ml siltu, sterilu fizioloģisko šķīdumu bronhos), materiālu savāc sterilā stobriņā	Sterils stobriņš	5–10 ml	1–2 stundas	Ledusskapī +2–8 °C 1–2 dienas
Kuņģa skalojums	Pirms procedūras pacients 12 stundas nedrīkst ēst. Pacients izdzer 200 ml destilēta ūdens, pēc tam viņam kuņģī ievada zondi un atsūc kuņģa saturu sterilā stobriņā. Bērniem līdz 3 gadu vecumam, kuriem nevar savākt krēpu paraugu pēc nakts, ievada nazogastrālo zondi un atsūc 2–5 ml kuņģa satura. Ja kuņģa saturu atsūkt neizdodas, ievada 5–10 ml fizioloģiskā šķīduma, kuru pēc tam atsūc.	Sterils stobriņš	Visu	30 min, ja nav neitralizēta kuņģa skābe	Nekavējoties nogādā uz laboratoriju

Izmeklējamais materiāls	Materiāla savākšana veids	Trauki, barotnes	Daudzums	Transportēšanas laiks no materiāla noņemšanas brīža	Uzglabāšana, ja nevar uzreiz nogādāt laboratorijā
	Kuņģa skalojuma paraugam pievieno 100 mg Na hidroģēnkarbonāta.				
Urīns	Pacients apmazgā dzimumorgānus ar ziepēm un ūdeni un savāc rīta urīnu. Nedrīkst apmazgāties ar dezinficējošiem šķīdumiem	Sterils stobriņš	50–100 ml	1–2 stundas	Ledusskapī +2–8 °C līdz 24 stundām
Pleiras punktāts, citi punktāti	Pleiras punkcija	Sterils stobriņš	5–10 ml	Tūlīt pēc savākšanas	Ledusskapī +2–8 °C līdz 24 stundām
Likvors	Lumbālpunkcija	Sterils stobriņš	>5 ml	15 min	Ledusskapī +2–8°C 1-2 stundas
Izkārnījumi	Ar koka vai stikla irbulīti paņem materiālu no fēcēm vai no taisnās zarnas	Sterils stobriņš	1g	1–2 stundas	Ledusskapī +2–8°C līdz 24 stundām
Asinis	Punkcijas vietu dezinficē ar 70° spirtu. Noņem asinis no vēnas sterilā stobriņā (heparīna) vai speciālā barotnē	Speciāla barotne vai stobriņš ar Li heparīnu	3 ml	Nogādāt laboratorijā nekavējoties	Istabas temperatūrā
Asinis	Latentās tuberkulozes diagnostikai in – vitro ar Quantiferon TB-Gold Plus	QFT-Plus 4 stobriņi vai stobriņš ar Li heparīnu	4 x 2ml vai 5ml Li heparīns	16 stundu laikā	Istabas temperatūrā
Menstruālās asinis, strutas no brūces u.c.	Noņem ar sterilu šļirci vai tamponu un ievieto sterilā stobriņā	Sterils stobriņš	1–5 ml.	1–2 stundas	Ledusskapī +2–8°C līdz 24 stundām

Izmeklējams materiāls	Materiāla savākšana veids	Trauki, barotnes	Daudzums	Transportēšanas laiks no materiāla noņemšanas brīža	Uzglabāšana, ja nevar uzreiz nogādāt laboratorijā
Operāciju, biopsiju materiāls, t.s. limfmezgls	Izmeklēšanai nepieciešams audu gabaliņš no patoloģiskā veidojuma sienīgas	Sterils trauks		1–2 stundas	Ledusskapī +2-8°C 1 – 2 dienas